

Lærarar sjálvir kunnu stimbra og menna undirvísingina í føroyskum

Jólafundurin — skúlin og móðurmálið

Thorben Johannesen visir í greinini á, hvussu føroyskt lærararnir kunnu styrkja, endurnýggja og nútímansgera frálærana í føroyskum

Ert tú lærari í donskum ella í føroyskum, ella tú bara ert lærari í føroyska skúlanum, so hevur tú helst onkuntíð hugsað: hvat kann eg gera til at bota um støðuna hjá móðurmálinum.

Í greinini vísir Thorben Johannesen, lærari á ein møguleika, sum lærarar hava til sjálvir at royna sínar hugsanir um at stimbra móðurmálsundirvísingina í skúlanum. Tað ber til at skipa tiltøk á móðurmálsøkinum, ið kanska liggja uttanfyri verandi lesiætlanir og skúlaskipan, sum royndar- og menningartiltak

Nú hava verið so nógv tiltøk av ymiskum slagi til at minnst jólafundin 1888 og ta menning, ið hann var atvoldin til á øllum økjum í føroyska samfelagnum; tí einki er at yvast í, at málmedvitið og tjóðskaparmenningin hava havt týðning fyri bæði vinnulivsmenning og utbygging av samfelagnum í aðrar mátar.

Fleiri av teim greinum, ið hava verið at lesa í blaðunum, hava víðgjørt støðuna hjá móðurmálinum í skúlanum í dag; tað hevur ikki verið hugaligur lestur hjá einum, ið trýr uppá, at móðurmálið hevur alstóran týðning fyri alla veruleikafatan, sjálvfatan og samleikafatan, sum so aftur viljin til framburð og menning

hongur uppi.

Ikki munnu skúlin og skúlamyndugleikarnir hava alla skuldina fyri, at so illa er statt, sum líkt er til eftir teim drúgvastu av greinum at døma. Vinnuliv og handilsliv, vanlig almenniskjanslig peningagjald og harav fylgjandi intellektuell leti megu bera sínar partar av skuldini. Men bæði myndugleikar og vinnuliv eru so passaliga ópersónlig fyrbrigdi at leggja skuldina á, so eingin av álvara kennir seg noyddan at taka annað skinn um bak til at broyta støðuna. Peningagjaldin og intellektuella letin eru verri at sleppa sær undan ábyrgdini av; einasta, ið tá er at gera, er at burturforklára, so

kanska sjálvransakanin ikki fær avleiðingar!

Ert tú lærari í donskum ella í føroyskum, ella tú bara er t lærari í føroyska skúlanum, so hevur tú helst onkuntíð hugsað: Hvat kann eg gera til at bota um støðuna hjá

móðurmálinum. Og flestøll hava nokk ikki bara hugsað, men roynt eftir førimumi at gera føroyskt til áhugaverda lærugrein, ið er nútímans, nærgangandi og viðkomandi. Men tá ið ov lítið er komið burtúr, er skjótt at

— Lærarin sjálvur og hansara hugburður og arbeiði hevur storri týðning enn lesiætlanir, skúlaskipanir, lógir, skúlabygningar, bókur og frálærutilfar tilsamans heldur Thorben Johannesen

— Vónandi fara nakrir lærarar og skúlar at nýta teir møguleikar, ið er fyri royndar- og menningarvirksemi í fólkskúlanum, til tess at styrkja støðu móðurmálsins, tað fer at geva ávokstur á øllum økjum í samfelagnum, eisini í vinnulivinum, í minsta lagi fram til ár 2088 skrivar Thorben Johannesen, lærari m.a. í greinini

